

Uchwała Nr 4200/I/91/2024

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 23 kwietnia 2024 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta Cieszyna sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący Tadeusz Stawowczyk

Członkowie Krystyna Zawiaślak

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o przedłożonym przez **Burmistrza Miasta Cieszyna** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok – z zastrzeżeniami zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Burmistrz Miasta Cieszyna przedłożyła Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2023 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu. W dniu 15 kwietnia 2024 r. zostały złożone dodatkowe wyjaśnienia Burmistrza Miasta, które zostały uwzględnione przy wydawaniu opinii.

I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet Miasta Cieszyna na rok 2023 został uchwalony przez Radę Miejską w Cieszynie uchwałą Nr XLVIII/580/22 z dnia 22 grudnia 2022 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok nie występują rozbieżności w stosunku do danych zawartych w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 454) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652).

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok jest kompletne, gdyż zawiera dane i informacje wymagane zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody 213 864 526,91 zł, tj. 97,2 % planu,

- wydatki 254 355 413,55 zł, tj. 94,8 % planu.

Wykonanie budżetu zamknęło się deficytem budżetowym w wysokości -40.490.886,64 zł, przy zaplanowanym deficycie w kwocie -48.272.776,30 zł.

Został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5- 8 tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o wskazane przychody jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. W przypadku zaś równoważenia wydatków bieżących środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, ocena spełnienia zasady za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami. Rok 2023 zakończono deficytem operacyjnym w kwocie -8.081.928,61 zł, przy planowanym deficycie w kwocie -13.306.075,62 zł;

b) zawarto zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj. środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonane w trakcie roku budżetowego;

c) przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich;

3. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) w przedłożonym sprawozdaniu ujęto:

a) informację o dochodzie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

b) informację o wydatkach poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c tej ustawy;

c) objaśnienia do powyższych danych;

d) ujęto dochody i wydatki jednostek z art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, które gromadziły środki na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczały je na finansowanie wydatków.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2023 roku pod względem finansowym i rzeczowym.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań miasta na koniec 2023 roku wynosił 97.533.172,87 zł, co stanowiło 45,6 % wykonanych dochodów.

6. Na koniec 2023 roku zachowana została obligatoryjna relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład sygnalizuje, że kształtowanie się powyższej relacji po wprowadzeniu wyników wykonania budżetu 2023 roku ulega pogorszeniu.

Po analizie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2023 I Skład Orzekający postanowił zaopiniować ten dokument pozytywnie, jednakże z następującymi zastrzeżeniami:

W roku 2023 kwota zadłużenia Miasta Cieszyna, liczona w stosunku do dochodów wykonanych wynosiła ponad 45% i wzrosła w stosunku do wysokości z roku 2022, w którym kształtowała się na poziomie ok. 32% takich dochodów. Jest to utrzymująca się od roku 2020 tendencja wzrostu kwoty długu tej jednostki samorządu terytorialnego. Dokonując oceny powyższych danych Skład wziął pod uwagę również wielkości zaprezentowane w aktualnie obowiązującej uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz w uchwale budżetowej podjętej na rok 2024, z których wynika, że planuje się w roku bieżącym zaciągnięcie nowych zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych, tj. emisji papierów wartościowych, kredytów i pożyczek na łączną kwotę ok. 14 mln zł. Zaciągnięcie nowych zobowiązań wpłynie na wzrost kwoty długu tej jednostki, która ma się kształtować na poziomie ok. 104,5 mln zł, tj. na poziomie wyższym niż osiągnięty na koniec roku 2023. Skład stwierdził ponadto, że rozchody budżetu dotyczące spłat już zaciągniętych zobowiązań zostały zaplanowane z tendencją do ich regulowania w stosunkowo odległych okresach i kształtują się w przedziale od ok. 6 mln zł do ok. 9 mln zł w roku 2035. Utrzymywanie się tak wysokiego poziomu zadłużenia przekładać się będzie na konieczność

ponoszenia wzrastających kwot wydatków na jego obsługę w kolejnych latach, co będzie absorbowowało znaczne środki budżetowe.

W związku z powyższym Skład podkreśla również, że niezakłócona możliwość spłaty zadłużenia będzie uzależniona m.in. od sukcesywnego wypracowania dodatniego wyniku operacyjnego w budżecie Miasta Cieszyna w kolejnych latach budżetowych, zgodnie z założonym prognozowaniem w aktualnej wieloletniej prognozie finansowej, co może być bardzo trudne do osiągnięcia, gdyż rok 2023 zakończono deficytem operacyjnym w kwocie ponad 8 mln zł, a w roku 2024 również planuje się taki deficyt w kwocie ok. 200 tys. zł. Tym samym możliwość spełnienia obligatoryjnej relacji z art. 242 ustawy o finansach publicznych może być uzależniona od faktu dysponowania środkami finansowymi pochodzącymi z bezzwrotnych rodzajów przychodów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 5,7 i 8 tej ustawy. W kolejnych latach, począwszy od roku 2025, prognozuje się natomiast bardzo dynamiczny wzrost kwot nadwyżek operacyjnych, począwszy od kwoty ok. 11 mln zł aż do kwoty ok. 22 mln zł w roku 2036. Dane te budzą jednak poważne wątpliwości Składu Orzekającego co do ich realistyczności, w aspekcie regulacji wynikającej z art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Z tych też względów I Skład Orzekający sugeruje podjęcie stosownych działań przez oba organy gminy, zmierzających do sukcesywnego ograniczania wysokości zadłużenia, a przede wszystkim finansowania potrzeb budżetu w pierwszej kolejności posiadanymi bezzwrotnymi przychodami, które jednostka wykazuje w sprawozdaniach finansowych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk